

StuKO project tussenrapportage juli 2023

Inleiding

Het project Student Kwalificatie Onderwijs, kortweg StuKO, is een landelijk project waarin gewerkt wordt aan training, begeleiding, erkenning en waardering van studenten in het HO en WO die op hun eigen instellingen onderwijsactiviteiten verzorgen. Het project bouwt een netwerk rond dit onderwerp, inventariseert en deelt kennis, ontwerpt trainingen en begeleiding en werkt aan een landelijk erkende certificering: het 'StuKO-stempel'. Het project loopt van juli 2021 tot en met december 2024. Het ministerie van OCW heeft hiervoor in april 2021 een miljoen euro uit de 10-procent studievoorschotmiddelen landelijke prioriteiten beschikbaar gesteld. Voor u ligt de toegezegde tussenrapportage met daarin de stand van zaken en een vooruitblik.

Deelnemende instellingen

Het project streeft naar deelname van zowel universiteiten als hogescholen in Nederland en is gestart met 5 instellingen: de UU, de RUG, de VU, de TUE en ISO. Het project begint rond te zingen, zeker sinds het symposium in april 2023. Inmiddels zijn het UMCA, de HvA, de MU, de UvA, de HAN, de RU, het NRO en de UNL ook betrokken en zullen de HU, InHolland, EUR, het UMCG en de Universiteit Leiden binnenkort aansluiten.

Uitwisseling tijdens het StuKO symposium, april 2023

Visie

Studenten op universiteiten en hogescholen worden ingezet om onderwijsactiviteiten te verzorgen. Dit kan meerwaarde hebben voor die studenten zelf én voor de kwaliteit van onderwijs. Belangrijke voorwaarden daarbij zijn dat de studenten die onderwijs verzorgen, worden getraind en begeleid, en dat hun inzet, kennis en vaardigheden erkend en gewaardeerd worden. De meerwaarde is de bestaansreden van dit project, StuKO geeft vorm aan die voorwaarden.

Voor studenten die onderwijs verzorgen, worden verschillende benamingen gebruikt. In het project hanteren we de term Students-as-Teachers, kortweg SATs. De term Student-docenten heeft een zware lading, als ware het echte docenten. De term teaching-assistentes (SA) geeft het idee dat studenten alleen assisteren en niet zelfstandig onderwijs verzorgen. Bovendien ontbreekt een link met onderwijs in deze term. De term Students-as-Teachers (SATs) geeft aan dat het gaat om studenten die fungeren als docent, niet gelijk zijn aan een docent, maar wel zelfstandig onderwijstaken uitvoeren, met hun eigen kwaliteiten en ook hun eigen grenzen. We gebruiken de Engelse term omdat die aansluit bij Students-as-Partners (SaP), de breed geaccepteerde term van Healey (Healy et al, 2014. *Engagement through partnership: students as partners in learning and teaching in higher education*. Publisher: Higher Education Academy).

De meerwaarde voor de SATs zelf ligt in de waardevolle vaardigheden die zij leren (de zogenaamde transferrable skills, zoals presenteren, effectieve communicatie, grenzen aangeven), die nu en later, binnen en buiten de universiteit en binnen en buiten het onderwijs bruikbaar zijn. Certificering, zoals een Edubadge, maakt dat zij dit kunnen laten zien op hun CV en LinkedIn. Tot slot zorgen training en begeleiding voor een veilig werkklimaat en een gevoel van competentie van de SATs bij het lesgeven. De meerwaarde voor het onderwijs is meervoudig. Ten eerste hebben SATs een andere positie dan docenten: zij zijn 'near peer teachers' waardoor bijvoorbeeld de drempel bij studenten lager ligt om vragen te stellen (StuKO literatuur review, in progress). Daarnaast beogen we de kwaliteit van het onderwijs dat SATs verzorgen, te verhogen door training en begeleiding. SATs maken ook meer kleinschalig onderwijs mogelijk en kunnen de werkdruk van docenten verlichten. Last but not least: het kennismaken met het verzorgen van onderwijstaken kan studenten interesseren voor een loopbaan in het onderwijs. Dat is, gezien het tekort, zeer welkom. Training en begeleiding van SATs kunnen een rol spelen in het werven en behouden van studenten die enthousiast zijn over onderwijs als loopbaan.

Het StuKO-project heeft een beweging gestart om die meerwaarde onder de aandacht te brengen en het trainen, begeleiden, en erkennen en waarderen van SATs verder vorm te geven en landelijk in te voeren.

Projectactiviteiten en producten

Hieronder beschrijven we de beoogde projectactiviteiten en -producten en de stand van zaken.

Kennis inventariseren en delen

Het project levert een *literatuurstudie* over de verschillende aspecten van meerwaarde, de effectiviteit van training- en begeleidingsprogramma's en certificering. Deze studie van ca 90 internationale artikelen, nadert voltooiing en wordt vóór eind 2023 ingediend bij een internationaal tijdschrift. Vervolgens wordt een Nederlandstalig artikel geschreven.

Daarnaast levert het project een *inspiratieboek* voor diegenen die met SATs willen gaan werken, met ca. 30 uitgewerkte voorbeelden. Dit document wordt ontsloten via onderwijskennis.nl van het NRO. Inmiddels zijn 10 voorbeelden beschreven. Het verzamelen vindt gestaag voortgang, waarbij we ruimte laten voor voorbeelden van nieuwe partners die aansluiten.

Tevens is een *inventarisatie* uitgevoerd van de behoeften aan training, begeleiding en certificering bij SATs zelf. Een artikel daarover is voorjaar 2023 goed ontvangen bij het tijdschrift International Journal of Peer Teaching. Ook daarvan wordt een Nederlandstalige versie geschreven, samen met een student-assistent die nauw bij het StuKO-project betrokken is.

De resultaten van de literatuurstudie en de focusgroepen zijn gepresenteerd op verschillende internationale en nationale congressen zoals de EARLI (European Association for Research on Learning and Instruction), de ORD (Onderwijs Research Dagen) en de CDIO (Conceive Design Implement Operate, een netwerk van ingenieurs).

Pilots: Training en begeleiding

In het project wordt gewerkt aan een 12-tal herontworpen of nieuwe *training- en begeleidingsmodules*, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen korte (één dagdeel), middellange (twee tot vier dagdelen) en lange modules (vijf dagdelen tot bv 6-weekse stage). Daarnaast wordt een *MOOC* gemaakt die zelfstandig gevolgd kan worden door SATs wereldwijd, en ook gebruikt kan worden als trainingsmateriaal. Tot slot worden *toetsinstrumenten met beoordelingscriteria* en richtlijnen voor beoordelaars ontworpen om te bepalen of SATs in aanmerkingen komen voor een certificaat.

Op het moment van deze rapportage zijn 6 korte trainings- en begeleidingstrajecten geëvalueerd, is een StuKO basistraining ontworpen, inclusief toetsinstrumenten en beoordelingscriteria en een Train de trainer-programma ontwikkeld dat opleidt om SATs te trainen en begeleiden. In september 2023

wordt deze basistraining op 3 verschillende universiteiten gestart en op 1 universiteit wordt een Train-de-trainer programma uitgeprobeerd en geëvalueerd. Vermeldenswaard is dat student-assistenten dit Train-de-trainer programma gaan volgen. Dit is een van de voorbeelden waarop we binnen StuKO ook met Students as Partners werken.

Kwalificatie, certificering en peerreview

Het project werkt aan de volgende producten:

- Landelijke afspraken over erkenning van SATs van inzet (waaronder tijdsinvestering en reflectie) en over waardering (bijvoorbeeld studiepunten, micro-credentials of Edubadges);
- Een ontwikkeld en getest reviewinstrument voor wederzijdse erkenning en leren van elkaars initiatieven;
- Een commissie van peerreviewers ten behoeve van landelijke erkenning. De commissie zal na afloop van het project doorgaan als reguliere peerreview;
- Plan van aanpak voor duurzame verankering.

De eerste StuKO Edubadge is bestemd voor de basistraining en -begeleiding. Deze zal eind 2023 aan een aantal studenten op verschillende instellingen worden uitgereikt. Daarnaast is een start gemaakt voor de kwaliteitsborging middels een peerreview. Drie a vier instellingen leggen bestaande trainingen en begeleiding van SATs naast elkaar en gaan verkennen hoe peerreview bijdraagt aan de kwaliteit hiervan.

Symposia en projectdagen

Tot slot worden voor de disseminatie van kennis en ervaringen *StuKO symposia en projectdagen* georganiseerd. Per jaar beleggen we 3 tot 4 projectdagen waarin we elkaar op de hoogte brengen van projectactiviteiten en gerelateerde initiatieven uit binnen- en buitenland, maar werken we ook concreet aan de hierboven beschreven producten. De projectdagen hebben tevens een belangrijke functie in de netwerkvorming.

We organiseren *drie StuKO symposia*. Ook die spelen een grote rol in de netwerkvorming. In April 2023 vond het eerste symposium plaats en met succes:

- 110 deelnemers van ongeveer 30 HO en WO instellingen, waaronder docenten, coördinatoren en beleidsmakers en circa 20 students-as-teachers;
- Een zeer interactief programma met ruimte om informeel uit te wisselen, een levendige keynote van Mick Healey, workshops over verschillende aspecten van SATs, verzorgd door verschillende instellingen, internationale gasten *en* studenten.

Het volgende symposium vindt plaats op 25 april 2024 in Groningen.

Luna Jansma, student-assistent werkzaam bij StuKO, verzorgt de workshop 'Reward & Recognition' op het StuKO- symposium

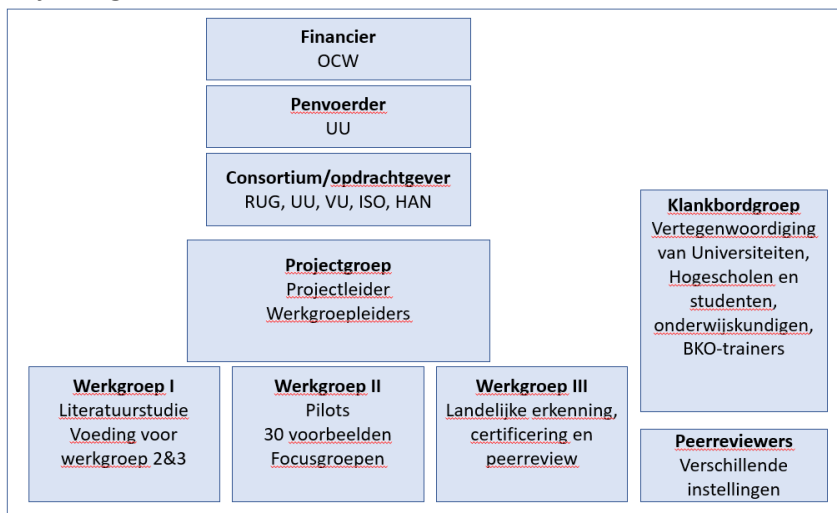
Werkwijze en inbedding

We doorlopen een iteratief proces van ontwikkelen, uitvoeren en evalueren, waarin de pilots en de landelijke erkenning worden gevoed door de literatuurstudie, de focusgroepen en de voorbeelden. Projectdagen en andere bijeenkomsten voor projectactiviteiten zorgen voor de nodige inhoudelijke kruisbestuiving. De betrokkenen leggen ook regelmatig vragen, dilemma's en verschillende gezichtspunten aan elkaar voor die worden besproken en verwerkt. Door in wisselende samenstelling te werken aan producten, ontstaat een 'StuKO gemeenschap' waar steeds meer instellingen aan deelnemen. Studenten maken deel uit van deze gemeenschap en werken mee in de verschillende projecten en aan de producten.

Vooruitblik

Waar in 2021 en 2022 het accent lag op het opbouwen van een netwerk, het genereren van kennis en het evalueren en bijstellen van bestaande training en begeleiding, ligt in 2023 en 2024 het accent op het ontwerpen van nieuwe, verdiepende en grotere trainingen en begeleiding, het evalueren er van, en het ontwerpen van de kwalificatie. Ook wordt doorgewerkt aan de peerreviewstructuur. In 2025 ronden we af, waarbij vooral aandacht wordt besteed aan hoe StuKO vervolg krijgt als reguliere werkwijze en certificering.

Projectorganisatie

We lichten een aantal elementen van de projectstructuur toe. StuKO is een landelijke project. Alle universiteiten en hogescholen zijn welkom om deel te nemen. Het consortium bestaat uit vertegenwoordigers van de initiële partners (UU, RUG en VU), de HAN en studenten (ISO). Het bewaakt de voortgang en heeft, waar nodig, een sturende rol. Daarnaast kunnen zij helpen bij het mandaat dat nodig is van de verschillende instellingen bij landelijke erkenning en certificering. De projectleider legt twee maal per jaar verantwoording af bij het consortium en vraagt om advies. De ad- hoc klankbordgroep geeft feedback op producten en ideeën. Tot slot wordt ten behoeve van de landelijke erkenning een commissie van peerreviewers opgericht die na afloop van het project zal voortbestaan voor het organiseren van de reguliere peerreview.

Financiën

Het ministerie van OCW heeft voor een periode van vier jaar, van juli 2021 tot en met december 2024, 1 miljoen euro beschikbaar gesteld voor dit project, met de UU als penvoerder. Vanaf de start van het project in juli 2021 tot december 2022 is € 329.953,- besteed. We streven naar deelname van zoveel mogelijk instellingen en een goede verdeling van financiën. Om inbedding te stimuleren, wordt ontwerpen, evalueren en bijstellen gefinancierd, maar niet de uitvoering.

Tot slot

De mensen die betrokken zijn bij dit project, hebben de meerwaarde voor SATs en voor het onderwijs voor ogen en werken met veel plezier, inzet en enthousiasme aan StuKO. Dat werkt niet alleen fijn, maar biedt goede perspectieven op netwerkvorming en inbedding.